

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Trond Langseth

Saksnr	Utvalg	Møtedato
	Felles landbruksnemnd - Ørland/Bjugn kommuner	

Ønske om rettslig klageadgang fra Bondelaget

Vedlegg:

- 1 klagerett
- 2 Vurdering ang. ønske om klageadgang fra bondelaget

Sakens bakgrunn og innhold

Ørland bondelag ved leder Karl-Erik Sørensen har videresendt et brev fra Sør-Trøndelag bondelag ang. et ønske om rettslig klageinteresse for Bondelaget i saker som gjelder jordvern etc. Sørensen ber om at kommunene vurderer å gi en slik klagerett til bondelaget lokalt.

Bondelaget viser til historikken til "rettslig klageinteresse". Naturvernforbundet fikk aksept for rettslig klageinteresse i forbindelse med Altautbyggingen i 1980. Høyesterett uttalte i 1982 at rettslig klageinteresse kan tolkes forholdsvis vidt når det gjelder interesseorganisasjoner som søker å ivareta sine medlemmers interesse i spørsmål av prinsipiell betydning.

Bondelaget mener at en liberal praksis "i strid med delingsforbudet i jordlovens § 12" når det gjelder deling av landbrukseiendommer kan svekke næringen. Næringsorganisasjonene i landbruket er store, og er forvaltere av både medlemmenes og landbruksnæringens interesser.

Brevet fra bondelaget er forlagt Fylkesmannens jurist i landbrukssaker. Hun sier at man ikke kan gi en generell klagerett i alle saker til en slik organisasjon. Dette må vurderes fra sak til sak. "Spørsmålet om rettslig klageinteresse må avgjøres ut fra en helhetsvurdering av om saken berører organisasjonens formålsinteresser på en direkte måte, organisasjonens medlemstall og representativitet m .v." Det at bondelaget i sin strategiplan har et mål om å bidra til bedre vern av produktive arealer, taler for at Bondelaget vil ha rettslig klageinteresse i saker som gjelder jordvern og omdisponering/regulering. Trolig vil en slik klageadgang også kunne gjøres gjeldende i "delingssaker etter jordlovens § 12 som er med på å svekke arealvernet".

Administrasjonens vurdering

Sør-Trøndelag bondelag mener ut fra argumentasjonen i brevet at bondelaget har en rettslig klageinteresse, og ber om at lokallagene bruker klageretten når det er nødvendig. Kommunen vil da vurdere om et slik klageadgang foreligger i forbindelse med den

konkrete saken. Dersom klagen ut fra en slik vurdering avvises, vil bondelaget kunne påklage avvisningsvedtaket til fylkesmannen. Dersom fylkesmannen mener at bondelaget har en rettslig klageinteresse i saken, må kommunen ta saken opp til klagebehandling.

Bondelaget har nevnt jordvern i strategidokumentene. Her kan man inkludere delingssaker etter jordloven som er med på å svekke arealvernet. Hvorvidt en rettslig klageinteresse skal gjelde i saker om bruksrasjonalisering, er en imidlertid usikker på. Her kan det være at ønsker fra enkeltmedlemmer i bondelaget vil være i strid med ønsker om samfunnsutviklingen fra Bondelaget. En kan imidlertid ikke se at dette tema er eksplisitt nevnt i Bondelagets mål og strategier.

Bondelaget vil nok ha en mer åpenbar klageinteresse i saker som gjelder nedbygging eller omdisponering av landbruksareal, som større samferdselsprosjekter og regulerings- og kommuneplaner som innebærer nedbygging av dyrka jord. I slike saker har ikke kommunal landbruksforvaltning vedtaksmyndighet. Men alle saker som gjelder omdisponering av dyrka jord må behandles etter jordloven, og i slike saker kan det tenkes av bondelaget kan gis en rettslig klageinteresse. En kan også tenke seg at spesielle konsesjonssaker og delingssaker kan komme i denne kategorien.

I Ørland og Bjugn er det Ørland/Bjugn landbruksnemnd som behandler alle saker av prinsipiell karakter. I tillegg er det bestemt at alle delingssaker som innebærer fradeling av tun og salg av resteiendom skal behandles av landbruksnemnda når eiendommen har mer enn 150 dekar dyrka mark. Dersom bondelaget får tilsendt vedtakene som blir fattet i landbruksnemnda, har de adgang til å fremme en klage. Det vil da i den konkrete sak bli vurdert om klager oppfyller kravet som "annen med rettslig klageinteresse".

Lederens innstilling

Administrasjonen finner i samråd med faglagene en ordning som sikrer at Ørland og Bjugn bondelag får tilgang på vedtakene som fattes i landbruksnemnda snarest mulig etter at vedtakene er fattet.